

الکُلُّ وَدُحَان

تألیف

دکتر منوچهر نیدی

مؤسسه علمی مطبوعات امری

۱۲۹ بیع

مقدمه

مممممممممم

با وجودیکه در قرن بیستم دانش انسانی بطور
 حیرت انگیزی پیشرفت نموده و دامنه اکتشافات روز بر روز
 وسیع تر شده و مدنیت ظاهری بشری بدرجه ای بس
 رفیع رسیده است ، معینا در این قرن ما شاهد تدنی
 اخلاقی و اضمحلال روحی جوامع مختلف بوده ایم .
 فساد اخلاق باعلی درجه رسیده و فضائل انسانی بیش
 از هر زمان دیگر نقصان یافته و پایه های تمسک باصول
 اخلاقی و انسانی متزلزل شده و عصیان فکری و جسمی
 کلیه ملل و اقوام را در بر گرفته و روح و جسم مردمان
 دچار آلام گوناگون شده است .

در این قرن اعتیاد به مسکرات و دخان وسایر
 مواد مخدره بیش از هر زمان دیگر رواج یافته که خود
 نمونه ای از فساد روز افزون جوامع کنونی است .

شرب مسکرات مخالف تعالیم مقدسه دیانت بهائسی

است و در بیانات مبارکه مصرف دخان مذموم و مکروه بوده و استعمال افیون حرام شمرده شده است .

در این مقال مضرات شرب مسکرات و مصرف دخان در حدود مقدور و با زبانی ساده مورد بحث قرار خواهد گرفت و شمه ای از تعالیم مبارکه ای که در این خصوص عزّ نزول یافته با اختصار ذکر خواهد گردید باشد که یاران الهی و علی الخصوص جوانان عزیز بهائی که بحمد الله به حیل اوامر و تعالیم الهیه متمسکند پیش از پیش بر حکمت دستورات و احکام الهی آگاه شوند و در مقابل افراد غیر بهائی که غالباً اخباراً بعلمت عدم شرب مشروبات الکلی و یا استعمال دخان از قافله تمدن امروزی عقب مانده تلقی می کنند مجهز باشند و احیاناً تحت تأثیر القافات آنان قرار نگیرند .

ولی خاطر یاران را باین نکته معطوف میدارد که اصولاً اوامر و دستورات الهیه محتاج اثبات و ذکر دلیل و پرهان نیست و اطاعت و اجرای این دستورات بر کل الزامی است و عامل بر قراری نظم و وحدت در جامعه .

با وجودیکه در این مجموعه با استفاده از علوم تجربی و طبیّ عواقب و مضرات شرب دخان و افیون وحشیـش بیان شده است معیذا از توضیح علت حرمت مسکرات و افیون و نهی از شرب دخان قاصر است و ذکر دلائل علمی که در این مقال بیان گردیده بمفهوم آن نیست که فی المثل هنگامیکه استفاده از مسکرات بزوال عقل منجر نشود و یا مصرف اتفاقی آن باعث نیانجامد شربش جائز و مصرفش رواست . بنابراین مباحث و شواهد علمی مندرج در این جزوه برای مزید اطلاع خوانندگان عزیز ذکر شده است و نه برای توجیه نزول اوامر و دستورات الهی .

طهران دیماه ۱۳۵۰

الکل

~~~~~

انسان از زمان بسیار قدیم متوجه شد که عصاره میوه های شیرین بعد از تخمیر به ماده جدیدی تبدیل میشوند که تأثیر عجیبی بر مغز و فکر و رفتار انسان دارد . امروزه این ماده بنام الکل نامیده میشود .

انسانهای اولیه با وجودیکه به اهمیت این ماده پی برده بودند معینا میدانستند که مصرف بیش از اندازه آن باعث بروز اختلالات شدید در بدن خواهد شد . در کتیبه های قدیمی عبری نیز مشروبات الکلی به عنوان يك ماده خطرناك و مسموم کننده ذکر شده است .

اطباء قرون وسطی در کتابهای بهداشتی خود در باره مضرات اعتیاد به مواد الکل دار به تفصیل سخن گفته اند . در قرن نوزدهم در آمریکا جمعیتی بنام "جمعیت اعتدال" تشکیل شد که هدفش این بود که مردمان را قانع کند که مصرف مواد الکلی برای جسم

و روان افراد جامعه خطرناک میباشد . سپس کشمکش و مباحثه شدیدی بین دسته های کلیسائی و گروه مردمان عاری درباره مصرف مواد الکلی درگرفت . و نتیجه نهائی آن شد که فقط تبلیغات برای منع نوشیدن الکل نمیتواند مردم را از مصرف آن باز دارد و باید قانونی وضع گردد که تهیه و مصرف الکل را ممنوع سازد . مآلاً در اوائل قرن نوزدهم قانونی در آمریکا به تصویب رسید که تهیه و فروش مواد الکلی را ممنوع اعلام نمود . ولی بعد از مدتی این قانون لغو گردید .

امروز مصرف مواد الکلی يك بلیه و مصیبت بزرگ اجتماعی برای جامعه بشری شده که مبتلا به ملیونها نفر از جمعیت کره زمین میباشد . به عنوان مثال در حال حاضر بیش از سه ملیون نفر از افراد جامعه امریکائی در چار عوارض ناشی از مصرف نوشابه های الکلی هستند که از این عده متجاوز از يك ملیون نفر از نظر جسمی و روانی دچار عوارض شدید میشوند . مطابق آماري که بوسیله متخصصین منتشر شده است از هر ۱۶ نفری که

مواد الکلی را مصرف مینمایند مآلاً یکنفر به این سم معتاد میشود با دقت مختصر بر ارقام فوق خطر شدیدی که با مصرف نوشابه های الکلی متوجه جامعه بشریت شده است بخوبی واضح خواهد شد .

تأثیر الکل بر دستگاه های مختلف

بدن

الکل میتواند بطور مستقیم و یا غیر مستقیم بر قسمت های مختلف بدن اثر سوء بگذارد .

تأثیر الکل بر روی مغز و اعصاب

مغز قبل از هر عضو دیگر بدن تحت تأثیر الکل قرار میگیرد . مراکز مهم و حساس دماغی که برای رشد و تکامل آنها زمان طولانی صرف میگردد فوراً تحت تأثیر این دارو قرار گرفته و تخدیر میگردد و یا بکلی از کار می افتند . آزمایش های مختلف روانشناسی نشان داده است که الکل بر خلاف آنچه که مردم خیال میکنند

يك داروی خمود کننده است نه يك ماده آرام بخش .
 ولی از آنجا که الكل اعصاب حسّ خستگی را تخدیر نمود ه
 واز کار می اندازد مردم عامّه اشتباهها تصور می کنند که
 الكل خستگی را برطرف می نماید . درحالی که الكل
 کوچکترین تأثیری در رفع خستگی ندارد .
 مثل هر داروی مخدر دیگر . الكل نیز قدرت متمرکز
 فکر - قضاوت - تمیز - و کنترل شخصی را از بین میبرد
 یعنی کلیه صفاتی را که فضائل و خصائص انسانی را بمنصّه
 ظهور می رساند . الكل حس خویشتن داری انسان را
 مختل می کند . نبودن این حس بصور گوناگون جلوه گر
 می شود ، مثلا فرد محجوب و رازداری را به شخصی
 بی بندوبار و بلند پرواز تبدیل می کند . این فرد مطالب
 محرمانه ای را که در حال عادی در دل جای داده و بکسی
 بازگو نمی کند بی پرده بیان میدارد و بکسانی که در حال
 هوشیاری اعتماد ندارد نزد دوستی میازد . الكل
 کلیه غرائز حیوانی را به شدیدترین وضعی ظاهر میسازد .
 اعمالی که در حال عادی برای شخص پر مخاطره است بعد

از مصرف الکل بی ضرر و خطر جلوه خواهد نمود و افعالی که در نظر هر فرد عاقلی زننده هوزشت است بنظر شخص الکی کاری پسندیده نخواهد کرد . تجربه نشان داده است که انجام کارهای دقیق و ظریف که احتیاج به سرعت - دقت - و تشخیص صحیح داشته باشد در اثر مصرف الکل مشکل میگردد . برعکس اموری که بر قوه تخیل ارتباط داشته باشد ممکن است تا حدودی از نظر کمی (و نه از نظر کیفی) بهتر انجام گیرد .

مطالعات وسیع روانشناسان و روان پزشکان در باره وضع روحی افراد معتاد به مواد الکی نشان داده است که ۶۰٪ آنها دچار نوعی بیماری روانی و ضعف اعصابند . ۴۰٪ بقیه نیز برای فرار از عقده حقارت - تنهائی فقرمادی و معنوی به الکل پناه می برند .

عدم هماهنگی عضلانی

تلو تلو خوردن و راه رفتن غیر متعادل اولیـــــــــــــــ علامت عدم هماهنگی عضلات بدن نیست بلکه قبل از آنکه عضلات پا هماهنگی خود را از دست بدهند عضلات

مربوط به انجام کارهای ظریف دستی تحت تأثیر قرار می گیرند . نوشتن صحیح - بازوبسته کردن قفل های کوچک . . . اعمالی نظیر آن مشکل میشود . عضلات چشم نمیتوانند کار خود را بنحو شایسته ای انجام دهند . علیهذا چشم دوختن به يك نقطه و يا يك شیئی ریز - دیدن صحیح اجسام - و تشخیص دقیق رنگها مختل میگردد . بدین جهت است که در کارخانهها و سایر مؤسسات صنعتی مصرف الکل در حین کار غدغنی شده است . کار عضلات زبان که مسئول تکلم صحیح کلماتند مختل میشود لذا لکنت زبان که یکی از علائم مستق است در این موقع ظاهر میشود . راه رفتن مستقیم غیر ممکن میگردد و لذا خطر آسیب بدنی و نقص اعضاء فزونی می باید . آمار و ارقامی که در این مورد از طرف سازمانهای مختلف بهداشتی و طبیبی منتشر شده این نظر را تأیید می نماید . مثلاً در ظرف ۱۵ سال در یکی از بیمارستانهای شهر بوستون آمریکا متجاوز از ۱۶ هزار نفر افراد الکلی بستری شده اند که از این عده بیش از ۱۴۵۰۰ نفر از آنان

بعلت جراحات بدنی به بیمارستان مراجعه نموده اند و از این عده ۱۱ هزار نفر بعلت ضربه های مغزی و یا شکستگی جمجمه تحت معالجه قرار گرفته اند .

اثر الککل بر قلب :

در میان عامه مردم وحتى بسیاری از پزشکان این فکر رسوخ نموده که الککل يك داروی مقوی قلب است . بطوریکه بعضی از همکاران ما مصرف آنها در نزد بیماران که دچار بیماریهای قلبی هستند تجویز می نمایند . تحقیقات وسیع علمی که در دهه گذشته انجام گرفته نشان داده است که این نظریه با اصول دقیق علمی مغایرت دارد . دکتر ریگن (DR. Regan) که یکی از محققین این رشته در آمریکا است و نگارنده مدتی با ایشان همکاری داشته است سالهاست که در این زمینه مطالعات و تحقیقات وسیعی انجام داده که نتایج آن در مطبوعات علمی بچاپ رسیده است . این محقق آمریکائی نشان داده است که الککل بر روی عضله

قلب اثر سوء و خسته کننده داشته و گردش خون و قدرت آنرا کم می کند . به عبارت ساده تر الکل عضله قلب را ضعیف میکند . لذا مصرف آن در نزد بیماران قلبی نه تنها اثر درمانی ندارد بلکه مضر نیز خواهد بود . ولی تخفیف یافتن موقت ناراحتی بعضی از بیماران قلبی بعد از مصرف الکل ، بعلت اثر تخدیر کننده اعصاب آن است نه در اثر بهبودی یافتن بیماری .

اثر الکل بر روی معده :

مصرف طولانی الکل سبب التهاب و تورم مخاط و جدار داخلی معده میشود که خود موجب بروز عوارض و علائم سوء هضم - ناراحتی شدید معده - وحتى در بعضی موارد خون ریزی میگردد . لذا برخلاف آنچه که بسیاری از مردم فکر می کنند الکل يك داروی ضد سوء هضم نیست بلکه خود مولد این بیماری است . منتهی در نزد بعضی از کسانی که دچار ترشی شدید معده هستند چگون الکل يك ماده قلیائی است علیهذا ممکن است موقتاً ترشی

معدۀ را کم کند درحالی که بعدا ناراحتی معدۀ را تشدید خواهد نمود . باوجود داروهای بی ضرر ضد ترشی معدۀ مصرف الکل به عنوان داروی ضد سوء هضم کاری غلط و درعین حال خطرناک است . بدین جهت است که در نزد کسانی که دچار سوء هضم و یا زخم معدۀ هستند مصرف مواد الکلی قدغن شده است .

اثر الکل بر روی کبد :

مصرف طولانی باعث بروز بیماری مهلك تشمع کبدی (سیروز) میگردد . کبد اینگونه بیماران در اثر مصرف مواد الکلی از کار می افتد و نسج سالم آن بتدریج تبدیل به نسج غیر طبیعی میگردد که نمیتوانند وظائف مهم و حیاتی خود را انجام دهند . لذا بیماری شدید تشمع کبدی که در اصطلاح طبی سیروز نامیده میشود عارض میگردد .

با وجود پیشرفت سریع علم طب ، متأسفانه هنوز برای این بیماری علاج قطعی پیدا نشده است و مرگ اکثر این

بیماران تقریباً قطعی است .

آیا الکل يك ماده غذائی و مقوی است ؟

بر خلاف آنچه که اکثر مردم فکر می کنند الکل يك ماده غذائی و مقوی نیست . در آن ویتامین ها ، املاح ، و مواد غذائی واقعی وجود ندارد و باعث تقویت بدن نمیشود .

بسیاری از مردم الکل را برای چاق شدن مصرف می کنند . ولی از دیاد وزن بدن که بعد از مصرف طولانی الکل دیده میشود در اثر قوی شدن بدن نیست فزونی یافتن وزن بدن در اینگونه موارد بعلمت صرفه جوئی در مصرف مواد چربی و تجمع غیر عادی و غیر ضروری ^{چربی} گریز جلد است . به عبارت دیگر افرادی که بعد از مصرف الکل چاق میشوند يك چاقی غیر عادی دارند که بهیچوجه دلیل سلامتی بدن آنها نیست .

الکل ممکن است جذب مواد غذائی را مختل نموده و لذا ایجاد کمبود ویتامین و اختلال در تغذیه بدن نماید امروزه بسیاری از محققین معتقدند که کم غذائی شدید

افراد الکلی یکی از عوامل مهم بروز بیماری تشمع کبدی است .

مصرف الکل بعنوان يك دارو :

قدمای علم طب الکل را به عنوان يك داروی خواب آور و ضد درد بکار می بردند . این موضوع در افسانه های قدیمی ایران و در ادبیات فارسی ذکر شده است . ولی با پیدایش و کشف داروهای جدید خواب آور و بی هو ش کننده و مسکن . مصرف الکل به عنوان يك دارو محدود شده است . در قدیم الکل را بمنظور گرم کردن بدن بیماران و جلوگیری از سرما خوردگی بکار می بردند . ولی امروزه ثابت شده است که الکل حرارت بدن را زیاد نمیکند ولی باعث اتساع عروق جلدی باعث انتقال گرما از درون بدن به پوست میشود و در حقیقت سبب اتلاف گرمای بدن میشود و باین ترتیب بدن را بیشتر مستعد سرما خوردگی میکند . بعد از ابتلای به سرما خوردگی ، مصرف الکل باعث ازدیاد حس گرمی شده و عیناً مثل يك حمام گرم عمل میکند . ولی در عوض ، استقامت بدن را در مقابل عفونت کم

میکنند . بدین جهت است که مرگ بسیاری از معتادین به الکل در اثر ذات الریه و عفونت های تنفسی اتفاق می افتد .

هم چنین در گذشته از الکل به عنوان یک داروی نیرو دهنده استفاده می نمودند . ولی اکنون ثابت شده است که الکل ابداً چنین خاصیتی ندارد .

الکل یک داروی مخدر است و نه یک ماده محرک .

از بین رفتن موفقی خستگی در اثر تخدیر اعصاب مخصوص حس درد است . علیهذا برطرف شدن کاذب حس خستگی ممکن است شخصی را وادار به انجام کارهای مافوق توانائی خود نموده و عوارض شدیدی ایجاد نماید . در سال ۱۹۱۷ انجمن ملی پزشکان آمریکا اعلامیه ذیل را در باره الکل صادر نمود :

" ما معتقدیم که مصرف الکل نه تنها برای اقتصاد جامعه ضرر فراوان دارد ، بلکه بکار بردن آن به عنوان یک داروی مقوی و محرک اعصاب ابداً با اصول علمی وفق نمیدهد . لذا انجمن پزشکان آمریکا مخالف مصرف مواد

الکلی به عنوان يك نوشابه بوده و مضافاً ، مصرف مواد الکلی رابه عنوان يك مادهٔ درمان کننده پیشنهاد نمی کنند ."

تقریباً در همان تاریخ کمیته طب انگلستان نیز اعلامیهٔ مشابهی نظیر آنچه که فوقاً ذکر گردید صادر و منتشر نمود .

الکل و اقتصاد :

مصرف الکل اثر زیان بخشی بر اقتصاد صنعتی کشور ما دارد . قدرت انجام کار افراد الکلی بمراتب کمتر از افراد عادی است و این امر تأثیر سوئی بر بازده اقتصادی کارخانجات و مؤسسات بازرگانی خواهد داشت . آمار وارقامی که در آمریکا منتشر شده نشان میدهد که افراد الکلی بطور متوسط ویدلائل گوناگون در هر سال ۲۲ روز کمتر از افراد عادی کار میکنند و این امر باعث زیان هنگفتی معادل ۸۰ هزار ملیون ریال در سال میشود . افراد الکلی دوبرابر اشخاص معمولی دچار نقص عضو و عوارض بدنی ناشی از بی مبالاتی در هنگام کار میشوند و این

خود به کم شدن قدرت انجام کار آنها کم خواهد کرد .
 از نظر کلی نیز مصرف مواد الکلی برای جوامع مختلف
 زیانهای اقتصادی فراوانی در بر دارد . به عنوان
 مثال در سال ۱۹۵۱ مصرف مواد الکلی در ایالات متحده
 آمریکا ۹۰۰۰ میلیون دلار و یا ۷۰۰ میلیارد ریال برای
 جامعه هزینه در بر داشته است . بر عبارت دیگر بطور
 متوسط هر فرد آمریکائی سالیانه مبلغ ۴۸۰۰ ریال برای
 مصرف مواد الکلی می پردازند که این مبلغ بمراتب بیش از
 مقدار پولی است که بطور سرانه برای امور درمانی مصرف
 میگردد .

الکل و تصادفات اتومبیل :

مصرف الکل تعداد تصادفات اتومبیل وسایر وسائل
 نقلیه را زیاد میکند . تعداد کثیری از تصادفات شدید که
 منجر بمرگ گروه کثیری از مردم میشود در اثر مصرف مواد
 الکلی است . به نحویکه نوشیدن بیش از معمول مواد الکلی
 قبل از رانندگی جرم شناخته میشود .

از یاد تعداد تصادفات اتومبیل بدلائل ذیل صورت می گیرد :

۱- عدم هماهنگی عصبی و عضلانی که باعث بی دقتی راننده میشود به نحویکه راننده نمی تواند بموقع و درمواقع ضروری درمقابل پیش آمده ها عکس العمل نشان داده و وسیله نقلیه را بموقع از حرکت باز داشته و از بروز خطر جلوگیری نماید .

۲- الکل برای راننده ایجاد توهم فکری می کند . مثلا ممکن است راننده ای که بیش از حد معمول الکل مصرف نموده است رودخانه را جاده صاف به بیند و دره ای را خیابانی پرنشیب تصور کند و این توهمات باعث بروز تصادفات مهلك گردد .

۳- الکل قضاوت صحیح راننده را مختل می کند . به عنوان نمونه راننده مست نمیتواند سرعت وسائیل نقلیه دیگر را خوب درک کند و قضاوت نادرست راننده باعث بروز تصادفات می گردد .

بیماری اعتیاد به مواد الکلی

چنانکه قبلا نیز ذکر گردید بسیاری از افرادی که مواد الکلی را در ابتدا به عنوان تفریح و یا فرار از ناراحتی‌های درونی مصرف میکنند مالا بآن معتاد میشوند. علی‌الخصوص کسانی که از نظر روانی و عصبی ضعیف‌ترند. افرادی که به تنهایی قادر نیستند بار زندگی را تحمل نموده و در برابر شدائد و حوادث زندگی ایستادگی و مقاومت نمایند برای ادامهٔ حیات به الکل پناه می‌برند. اینها افرادی جیون و سست عنصرند. کسانی هستند که در مقابل فرازونشیب زندگی تاب تحمل ندارند و بسزای تخریب اعضا خود و بفراموشی سپردن مشکلات روزانه خویش این دارو را مصرف می‌نمایند و پس از مدت زمانس بی‌آن معتاد می‌گردند. علی‌هذا میتوان گفت که معتادین به الکل افرادی هستند که از نظر روانی بیمارند. آثار یکی از بیمارستانهای روانی نشان میدهد که معمولا اعتیاد به الکل، ۱ سال پس از شروع مصرف آن ایجاد میگردد. اعتیاد به الکل یک بیماری پیشرونده است. اینگونه

بیماران معمولا دچار عدم تعادل فکری — بی خوابی — تحریک پذیری عصبی — سردرد — ولرزش دست و زمان میشوند . شخصیت اصلی آنان بکلی عوض شده و بدگرگونی می‌گراید . این بیماران بعلمت مداومت در مصرف مواد الکلی از خورد و خوراک منصرف میشوند و بعد از مدتی دچار کم‌غذائی و کمبود شدید ویتامین‌ها میگردند . نقصان شدید در مقدار ویتامین‌های بدن ممکن است ایجاد عوارض شدید عصبی و جلدی نماید . بعلمت نرسیدن مواد غذائی بدن و مصرف مداوم مواد الکلی ، این بیماران دچار بیماری تشمع کبدی و آب آوردن شکم و یرقان مزمن میگردند .

اگر بکسانی که برای مدت طولانی دچار اعتیاد به مواد الکلی شده‌اند الکل نرسد ناگهان بیماری شدید عصبی که نوعی تشنج و جنون است عارض آنان میگردد . در الکلیسم مزمن الکل بیش از هر عضو دیگر بر مغز و اعصاب اثر سوء میگذارد . اینگونه افراد بتدریج قوای حسی و عقلانی خود را از دست میدهند . عواطف انسانی از روح

و جسم آنان رخت بر می بندد . اینگونه بیماران افسرادی هستند بدبین و مشکوک و به همه چیز و همه کس ، ترسو و گاهی سنگدل ، و عاری از هرگونه عاطفه و محبت انسانی و فامیلی . زندگی آنان معمولا به بیماری روانی ختم می گردد . آمار بیمارستانهای روانی نشان داده است که ده درصد از بیماران روحی ، به عوارض عصبی و فکری ناشی از الکل دچار بوده اند . عمر اینگونه بیماران معمولا کوتاهتر از عمر افراد عادی است .

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

الکل از نظر تعالیم دیانت بهائی
مممممممممممممممممممممممم

در دیانت بهائی شرب مسکرات حرام بوده و مخالف دستورات مبارکه است . آثار و الواح مقدسه جمال قدم ، حضرت عبدالبهاء ، و ولی محبوب امرالله که در خصوص حرمت شرب مسکرات عزّ نزول یافته بسیار است . جمال قدم جل شنائہ در کتاب مستطاب اقدس چنین میفرمایند :

" ليس للعاقل ان يشرب ما يذهب به العقل ولسه ان يعمل ما ينبغى للانسان لا ماير تكبه كل غافل مريب"
(آیه ۲۷۴)

مضمون بیان مبارك بفارسی چنین است : شخص عاقل از نوشیدن آنچه که عقل را زائل نماید خودداری میکند و آنچه که سزاوار انسان است انجام میدهد نه اعمالی که از هو غافل شك کنندہ ای ظاہر میگردد .
و در لوح رام میفرمایند : قوله تعالی

” اياکم ان تبدلوا خمر الله بخرم انفسکم لانها
 يخامر العقل و يقلب الوجه عن وجه الله العزيز اليدیع
 المنیع و انتم لا تتقربوا بها لانها حرمت علیکم من لدی الله
 العلی العظيم ” انتهى .

مضمون بیان مبارك چنين است :

باده روحانی را به شراب نفسانی تبدیل نکنید زیرا
 که شراب عقل را می برد و شما را از توجه بخداوند باز میدار
 بر شما است که از آن دوری کنید زیرا که خداوند آنرا بر
 شما حرام نموده است .

و در لوح دیگر میفرماید :

” ان اشرین یا اماء الله خمر المعانی من کأوس الکلمات
 ثم اترکن ما یکرهه العقول لانها حرمت علیکن فی السواح
 والزیرات ..... ان اسکرن بخرم محبت الله لا بما یخامر
 به عقولکن یا ایتها القائنات انها حرمت علی کل مؤمن
 و مؤمنه ..... ”

مضمون بیان مبارك فوق بفارسی چنين است :

ای کنیزان الهی باده معانی را از جام کلمات

بنوشید و آنچه را که افکار را تیره و تار نماید بد ورافکنید زیرا که در کلیه النواح و آثار بر شما حرام شده است ..... از باده محبت الله سرمست شوید نه بآنچه که عقول شما را زائل نماید زیرا که نوشیدن باده بر هر زن و مرد مؤمنی حرام شده است .

حضرت عبدالبهاء در لوح استاد علی فخّار طهرانی

چنین میفرمایند :

" اما شراب به نص کتاب اقدس شربش ممنوع . زیرا شربش سبب امراض مزمنه و ضعف اعصاب و روان عقل است " انتهى

همچنین در لوح اجبای قدیم آباد قزوین میفرماید :

" شراب انگوری هوشیاری ببرد و از عقل و ادراک بیزار نماید . بالغ رشید را مانند طفل رضیع کند و عاقل دانا

را رئیس جهلا نماید ..... "

حضرت ولی امرالله در مارس ۱۹۳۲ در لوحی که

بافتخار محفل مقدس روحانی مرکزی ایران عزّ نزول یافته

چنین میفرمایند :

شرب خمر و تریاک از محرّمات منصوصه حتمیه است .

لهذا اگر افراد اجتناب ننمایند و متدرجا ترك نکنند و از نصیحت و انذار محفل متنبه نشوند و عملاً مداومت نمایند انفصال آنان را از جامعه بکمال حزم و متانت اعمال نمایند . ”

حتی در لوح مبارک مورخ ششم نوامبر ۱۹۳۵ که بافتخار محفل مرکزی ایران نازل شده احباء را از مشروب فروشى و داشتن مهمانخانه و کافه رستوران هاى که در آن مشروب الکلی بفروش میرسد اکیدا نهی فرموده اند : ” فرمودند بنویس این عمل قبیح و مذموم است و دلیل بر ترویج منهیات امریه . ترك آن از فرائض وجدانیست بهائیان حقیقی محسوب ..... شخص مالك باید بجمیع وسائل متشبث گردد که ملك خویش را از لوث اینگونه امور دنییه مصون و محفوظ نماید تا چه رسد بآنکه خود شخصا مباشرت باین اعمال مردوده نماید . ”

انتهی

* * *

* * *

*

د خان مممممممممممممم

سالهاست که بشر برای تخدیر اعصاب خود ازدود برگ تنباکو استفاده مینموده است .

ماده موثره تنباکو نیکوتین است که جزء داروهای مخدر محسوب میشود . این ماده اعصاب انسان را تخدیر نموده و ایجاد يك آرامش کاذب می کند . نیکوتین یکی از سموم قوی و کشنده است . بعد از خوردن يك گرم ونیم نیکوتین مرگ انسان حتمی است . هر سیگار دارای ۲٪ گرم از این سم خطرناک است . ولی خوشبختانه با استنشاق دود سیگار فقط مقدار مختصری از نیکوتین وارد خون میشود و الا اگر کلیه نیکوتین موجود در يك سیگار جذب بدن میشد يك فرد بالغ بعد از کشیدن ۸ سیگار مرگش حتمی بود . ضمناً تنباکوهای مختلف مقدار متفاوتی نیکوتین دارند که بسته به نوع و جنس آنها از ۱ تا ۸ درصد فرق می کند . هر قدر دود سیگار بیشتر در مجاری

تنفسی ریّه نگاه داشته شود مقدار جذب نیکوتین نیز زیاد تر خواهد بود . با وجودیکه بعضی از کارخانه‌های سازنده سیگار . سیگارهای با اصطلاح فاقد نیکوتین میسازند ولی تجربه نشان داده است که نیکوتین بعضی از آنها حتی از سیگارهای معمولی هم بیشتر است . نیکوتین که ماده مؤثره اصلی تنباکواست بر روی دستگاه عصبی بدن در ابتدا حالت تحریکی داشته و در مراحل بعدی اثر خمودکننده پیدا میکند .

سیگار و سلامتی انسان

در سال ۱۹۶۴ از طرف رئیس اداره بهداشت عمومی ایالات متحده آمریکا کمیته ای تشکیل گردید که مأموریت داشت اثر کشیدن سیگار را بر سلامتی بدن انسان بررسی نماید . بعد از مطالعات طولانی ، نظریات کمیته مزبور در یک جمله خلاصه گردید :

” کشیدن سیگار یک خطر واقعی و با اهمیت برای

سلامتی انسان بشمار می‌رود ، بدرجه ای که انجام اقدامات لازم و اتخاذ تصمیمات صحیحی را در این زمینه ایجاب مینماید . که البته این خطر نه تنها شامل افرادی که سیگار می‌کشند خواهد بود بلکه بطور کلی درباره کلیه موارد و طرقی که انسان دود تنباکورا استنشاق نمایند نیز صادق خواهد بود .

طول عمر انسان و سیگار :

مطالعات متعددی از نظر سنجش تأثیر کشیدن سیگار بر طول عمر انسان صورت گرفته است و همه این مطالعات نشان داده است که کشیدن سیگار طول عمر را کوتاه تر میکند . اعتیاد به سیگار ضریب مرگ و میر ناشی از بیماری مردها را ۷۰ درصد بالا میبرد و در نزد خانمها این رقم تا حدی کمتر است . هرچه تعداد سیگار مصرفی روزانه بیشتر باشد ضریب مرگ و میر ناشی از آن نیز بالاتر خواهد بود . به عنوان نمونه مردانی که روزانه کمتر از ۱۰ سیگار مصرف میکنند ، ضریب مرگ

و میر آنها بهر دلیلی که باشد . ۴ درصد بیش از کسانی است که سیگار نمی کشند و برای کسانی که روزانه ۱۰ تا ۱۹ سیگار می کشند این رقم ۷۰٪ بوده و اگر تعداد مصرف سیگار بین ۲۰ — ۳۹ عدد در روز باشد ضریب مرگ و میر مصرف کننده ۹۰٪ بیش از افراد غیر معتاد خواهد بود . در عین حال هرچه زمان اعتیاد به سیگار طولانی تر باشد احتمال مرگ و میر ناشی از آن نیز بیشتر خواهد بود .

دکتر ریمونه پیرل DR. Raymond Pearl از دانشگاه های کینز آمریکا با مطالعاتی که بر روی ۶ هزار بیمار عمل آورده نشان داده است که کشیدن سیگار و یا هر نوع دود دیگر بطور حتم عمر انسان را کوتاه تر میکند . محقق فوق الذکر ۳۰۰ هزار نفر از افراد جامعه را به سه دسته یکصد هزار نفری تقسیم نمود که دسته اول افرادی بودند که مصرف سیگار آنها خیلی زیاد بود — دسته دوم آنهایی بودند که بطور متوسط سیگار می کشیدند و دسته سوم کسانی بودند که ابداً سیگار نمی کشیدند .

در سن ۶۰ سالگی از دسته اول ۴۶۲۶۶ نفر - از دسته دوم ۶۱۹۱۱ نفر - و از دسته سوم ۶۶۵۶۴ نفر زنده بودند . ارقام فوق نشان میدهد که اگر يك هزار نفر از کسانی را که زیاد دود می‌کشند با هزار نفر از افرادی که ابد دود نمی‌کشند با هم مقایسه کنیم خواهیم دید که تا سن ۶۰ سالگی از دسته اول ۲۰۰ نفر بیش از دسته دوم خواهند مرد که خود رقم قابل توجهی است . و یابانه زبان ساده تر احتمال مردن افرادی که زیاد سیگار می‌کشند تا سن ۶۰ سالگی ۲۰ درصد بیش از کسانی است که سیگار نمی‌کشند .

تأثیر سم دخان بر اعصاب :

در مراحل اولیه مصرف سیگار ، حس خستگی بطور موقت از بین می‌رود و این بعلمت خاصیت تحریکی نیکوتین است . اگر نیکوتین بمقدار بیشتری بدن برسد اعصاب بشدت تحریک میشوند . حالت بی‌قراری افرادی که زیاد دود می‌کشند بهمین دلیل است . کشیدن دود بمدت طولانی سبب التهاب و تورم اعصاب خواهد شد که خود

باعث بروز ناراحتی هائی از قبیل سرگیجه - سردرد و
 وحالت بیقراری خواهد گردید . مصرف طولانی تنباکو
 سبب ضعف قوای فکری میگردد و در بعضی از افراد ایجاد
 لرزش شدید دست و انگشتان می نماید که مانع انجام
 کارهای ظریف و دقیق میگردد . گاهی بندرت سیگار
 کشیدن طولانی و بمقدار زیاد دید افراد را بعلاقت
 لرزش عضلات چشم مختل می کند .

تأثیر دخان بر قلب :

دود کشیدن طولانی سبب میشود که قلب نتواند وظائف
 خود را بنحوشایسته انجام دهد . کشیدن سیگار
 باعث تنگ شدن عروق قلب شده و لذا نخواهد گذاشت
 خون بمقدار کافی بقلب برسد و همین امر سبب ایجاد
 ضعف و اختلال در کار قلب خواهد شد . دکتر ریگن
 (DR. Regan) و دکتر هیلز (DR. Helms)

که نگارنده سابقه همکاری طولانی با آنها را داشته است
 طی تجربیات مفصلی اثرات سوء کشیدن سیگار را بر روی
 قلب ثابت نموده اند .

کسانی که دود می‌کشند بیشتر به بیماریهای قلبی دچار میشوند ، زیرا مصرف طولانی نیکوتین باعث بروز ضایعاتی در عروق قلب خواهد شد . در طبابت روزمره نیز کراراً شاهد بیمارانی هستیم که امراض قلبی دچارند و با کشیدن دود درد قلبی آنها شدیدتر میشود . قلب کسانی که دود میکشند تندتر از افراد عادی میزند و طپش طولانی ، عضله قلب را ضعیف تر می‌کند .

تأثیر سم دخان بر عروق :

مصرف طولانی سیگار باعث بالا رفتن مختصر فشار خون میشود . نیکوتین باعث تنگ شدن عروق چشم و حیاتیاً اختلالات چشمی میشود . نیکوتین عروق پاها را نیز تنگ نموده و گاهی اوقات تنگی شدید عروق پا باعث بروز بیماری شدیدی میگردد که در آن خون باندازه کافی بپاها نمی‌رسد که ممکن است منجر به سیاه شدن این عضو و حتی قطع آن گردد .

تأثیر دهان بر دستگاه تنفسی :

کشیدن دود تأثیر سوء بر روی مخاط دهان — زبان — بینی — حلق — و مجاری تنفسی ریه دارد . دهان را بد بو و دندانها را کثیف و بدرنگ میسازد . سرفه‌افزایی که دود می‌کشند باعث التهاب مخاط داخلی مجاری تنفسی آنها است . بعد از مدت طولانی که دود وارد دستگاه تنفسی شود مخاط مجاری تنفسی متورم میشود که این تورم باعث بروز سرفه های پشت سر هم افراد معتاد می‌گردد . بعد از مدتی اینگونه افراد دچار تنگی نفس شدید می‌شوند . لب‌ها کبود و رنگ چهره آنان تیره و برافروخته میشود . با گذشت زمان بیماری ریوی این بیماران باعث بروز عوارض قلبی میشود و در این هنگام است که اینگونه بیماران مبتلا به مرض غیر قابل علاج ریه و قلب شده اند . بیش از چند قدمی نتوانند راه بروند و اکثراً زمین گیر بوده و تا آخر عمر تحت درمان خواهند بود .

سیگار و سرطان :

در بیست سال اخیر عده ای از دانشمندان و محققین نشان داده اند که کشیدن سیگار باعث بروز سرطان ریه می‌گردد . بروز سرطان ریه نسبت مستقیم به تعداد مصرف روزانه سیگار و طول مدت اعتیاد دارد . به عبارت دیگر هرچه مدت کشیدن سیگار طولانی تر و تعداد مصرف روزانه آن بیشتر باشد احتمال بروز سرطان ریه نیز بیشتر است .

دخان و زخم معده :

مصرف دخان مرگ و میر ناشی از زخم معده را زیادتر می‌کند . نتیجهٔ مصاحبه ای که با ۴۲ هزار نفر از مردم انجام گرفته نشان داده است که زخم معده در نزد مرد هائی که سیگار می‌کشند تقریباً " صد درصد بیشتر از کسانی است که سیگار نمی‌کشند .

دخان و حاملگی :

تحقیقات وسیعی که در این زمینه انجام گرفته نشان داده

است که استعمال دخان در دوران بارداری باعث کم شدن وزن نوزاد در موقع تولد و حتی زود بدنی آمدن آن میگردد .

دخان و تصادفات :

مهمترین اثر سیگار در ایجاد تصادفات ، ازدیاد میزان آتش سوزی در اثر بی احتیاطی های ناشی از کشیدن سیگار است . معمولاً ۱۹ تا ۲۵ درصد آتش سوزی بها بهمین دلیل ایجاد میشود .

در سال ۱۹۶۵ ، در ایالات متحده آمریکا ۱۶۳۹۰۰ آتش سوزی بعلت بی احتیاطی در کشیدن سیگار و یا خاموش نکردن کبریت که بمنظور کشیدن سیگار بکاررفته است ایجاد شده است و ضرر ناشی از این آتش سوزیها بالغ بر ۶۰۰۰ ملیون ریال بوده است . برابر آمارهای موجود ، در آمریکا سالیانه قریب به ۱۸۰۰ نفر بعلت بی احتیاطی های ناشی از کشیدن سیگار جان خود را از دست میدهند .

اینک میتوان آخرین نظریه متخصصین بین المللی را در باره کشیدن سیگار بطریق ذیل خلاصه نمود :

۱- میزان مرگ و میر و شدت بیماری کسانی که سیگار می کشند بیش از کسانی است که سیگار نمی کشند . به عبارت دیگر کسانی که به دخان معتادند زودتر از افراد غیرمعتاد خواهند مرد و دوران بیماری و علیل بودن آنها نیز طولانی تر است .

۲- اگر سیگار نبود مرگ و میر ناشی از سرطان مخصوص ریه که در اثر دود سیگار ایجاد میشود تقلیل کلی می یافت و تعداد قابل توجهی از مرگ های ناشی از برونشیت مزمن کم شده و دوران نقاهت بیماران دسته اخیر نیز بطور محسوسی کاهش می یافت .

۳- ترك و یا کم کردن قابل ملاحظه تعداد سیگار مصرفی روزانه می تواند مرگ و میر حاصله از سرطان ریه - برونشیت مزمن - و بیماریهای عروق قلبی را به تعویق انداخته و یا بکلی از بین ببرد .

شرب د خان از نظر تعالیم

دیانت بهائی

در دیانت بهائی شرب د خان (سیگار - قلیان -
چپق - بنگ و چرس و غیره . . .) مذموم و مکروه شمرده
شده است .

جمالقدم در کتاب مستطاب اقدس میفرماید :

" ایاکم ان تستعملوا ماتکسل به هیاکلکم و یضربد انکم
انّا ما اردناکم الا ما ینفعمکم . یشهد بذالک کل الاشیاء
لو انتم تسمعون "

که مضمون بیان مبارک بفارسی چنین است :

آنچه راکه هیکل شما را خسته نموده و ببدن شما
زیان برساند استعمال نکنید چه که ما آنچه راکه به نفع
شما است برای شما اراده می کنیم . تمام اشیاء باین
حقیقت گواهی میدهند در صورتیکه شما بشنوید .
حضرت عبدالبهاء در لوح احبای طهران میفرماید :

" يك معنى از معانى شجره طعمونه د خان است كه
مكروه است و مذموم و مضراست و مسموم . تضييع مال است
و جالب امراض و ملال "

و در لوح محمد حسين و كيل بغدادى چنين ميفرمايند :
" مرقوم نموده بوديد كه بوصول مكتوب د خان ، احباء
فورا ترك نمودند و د خان موقوف را از دست انداختند .
فى الحقيقه ضرر و زيان اين دود بى نفع و سود واضح
و مشهود است . اجسام را بلكلى معلول نمايد و اعصاب
را رخاوت و سستى بخشد و دماغ يعنى مغز را از احساسات
علويه ممنوع نمايد . اوقاتى به شربش بيهوده بگذرد و
اموال بى جا صرف گردد . نه تشنگى بنشانند و نه
گرسنگى زائل كند شخص عاقل البته ترك اين مضر هائل
نمايد و همواره بآنچه سبب صحت و سلامت است پردازد ."
و در لوح تنزيه و تقديس ميفرمايند :

" . . . . . و اما منهيّات ديگر كه ضرر فورى ندارد ولى
تأثيرات مضره بتدريج حاصل گردد آن منهيّات نيز
عند الله مكروه و مذموم و مذحور ولى حرمت قطعى منصوب

نه . بلکه تنزیه و تقدیس و طهارت و پاکی و حفظ صحت و آزادگی مقتضی آن . از آن جمله شرب دخان است که کثیف است و بد بو و کریه است و مذموم و بتدریج مضرش مسلم عموم و جمیع اطباء حاذقه حکم نموده اند و تجربه نیز گردیده که جزئی از اجزاء مرکبه سم دخان قاتل است و شارب معرض علل و امراض متنوع . . . .

و نیز میفرمایند :

” . . . . ای یاران الهی ترك دخان و خمر و افیون بتجربه رسیده که چگونه سبب صحت و قوت و وسعت ادراک و شدت زکاء و قوت اجسام است . طائفه ای الیوم موجود که آنان از دخان و مسکرات و افیون محترز و مجتنبند . آن طائفه بر طوائف سائره در قوت و شجاعت و صحت و ملاحت و صباحت منتهای تفوق دارند . یکی از آنان ده نفر از طوائف سائره را مقاومت نماید . . . . ”

مواد مخدر

اصطلاح مواد مخدره معمولاً برای موادی نظیر تریاک و هروئین و دیگر داروهای که از نظر خواص شیمیائی شباهت زیاد باین مواد دارند اطلاق میشود . این مواد هستند که بعلمت تأثیر خاصی که بر مراکز مغزی دارند ایجاد کننند ی فکر و ذهن و یا از بین رفتن کامل عکس العمل های حسی و عقلانی می نمایند . قرنهای است که در ممالک شرقی تریاک به عنوان یک ماده تخدیر کننده اعصاب مصرف میگردد و از قرن نوزدهم بعد در ممالک غربی نیز بصور و اشکال گوناگون مورد استعمال قرار گرفته است .

مورفین که ماده مؤثره تریاک است در سال ۱۸۲۵ کشف گردید . متأسفانه سال بسال بر تعداد معتادین فراورده های گوناگون تریاک در نقاط مختلف عالم اضافه گشته و بهمان نسبت نیز بر میزان جنایات و اعمال

خلاف شئون انسانی نیز افزوده میشود به نحویکه امروزه اینگونه اعتیادات یکی از مشاغل عمده بهداشتی و روانی جوامع انسانی بشمار می آید . این بلای خانمانسوز بیش از همه گریبانگیر افرادی که دچار عدم تعادل روانی و عصبی هستند میگردد و متعاقب آن فساد - جنایت - و انحطاط اخلاقی و روانی بر آنها سایه می افکند .

چه بسیارند کسانی که در نهایت درماندگی و در هولناکترین وضعی بعلت مصرف زیاد و عدم دسترسی باین مواد جان می سپارند و فراوانند کسانی که در مواقع اضطراری برای بدست آوردن این مواد به هر نوع خیانت و اعمال خلاف اخلاق و قانون دست زده و سپس سالهائی از عمر خود را در زندانها بسر می برند . مورفین - کوکائین - و هرئین از فراورده های قوی تریاک اند .

علل اعتیاد به مواد مخدر :

اکثراً نادانی ، عدم توجه ، اعتقادات نادرست ، بی احتیاطی ، سستی اراده ، القاعات غلط دوستان ، های و تامین وسیله ای برای فرار از رنج های درونی و ناراحتی

فکری و روانی منجر به اعتیاد باینگونه مواد میگردد . در ممالک شرق چه بسا که بمنظور تسکین دردهای جسمی گروهی از مردم بمواد مخدره پناه می آورند و پس از مدتی کوتاه بآن معتاد میگردند . گروهی از مردم نیز ابتدا ا به عنوان تفریح این مواد را مصرف میکنند و ندانسته خود را در این دام بزرگ می اندازند . در ممالک غرب اکثراً ساکنین شهرهای بزرگ و مناطق پرجمعیت که اکثراً چار فقر اخلاقی ، فرهنگی ، و دیانتی هستند ، و یا افراد وابسته به گروههای جنائی و عاملین مقاصد غیرقانونی بیش از دیگران باین بلیه عظمی دچار میشوند .

تأثیر مواد مخدره بر فکر و روان :

معیانات روانی که بر روی گروه زیادی از معتادان بعمل آمده نشان داده است که اکثراً اینگونه افراد دچار اختلال و عدم تعادل روحی هستند . برخی از این افراد برای نشان دادن عصیان فکری خود نسبت بسه جامعه و بعضی نیز برای تنبیه شخصی دست بایستن چنین اعمال میزنند . اکثر معتادین به مواد مخدره دچار

اختلال شخصیت ، عقده حقارت و عدم تعادل عصبی هستند . مطالعات روانی نشان داده است که برخی از معتادین به مواد مخدره دچار حالات مالیخولیائی ، گوشه گیری ، و جنون جوانی هستند به نحویکه امروزه در مراکز مجهزی که برای درمان معتادین بناگشته قسمت اعظم معالجه معتادین را درمان و تقویت روانی تشکیل میدهد و درحقیقت میتوان گفت که اینگونه معتادین را به عنوان یک بیمار روانی معالجه میکنند حتی بعضی از جراحان مغز سعی میکنند که با یکبار بردن روش های خاص جراحی مغز مرکز عصبی عادت و شخصیت دگرگون شده این بیماران را تخریب نمایند و بدین طریق بتوانند آنان را از بند اعتیاد به مواد مختلف برهانند . روزهای اولی که مواد مخدر مصرف میگردد یک نوع حس کاذب خوشی ، نشئه ، بی خیالی ، فرار از درد ورنج درون ، و افکار خوش آیند و سراب مانند برای مصرف کننده این مواد ایجاد میگردد . این نوع عکس العمل های کاذب در نزد افرادی که

زمینه اختلالات فکری و روانی دارند بیش از دیگران است ولی پس از مدتی شخص معتاد متوجه میشود که دیگر از آن همه خوشی های زود گذر و کاذب خبری نیست و بدین ترتیب مجبور میشود که مقادیر بیشتری از ماده مخدر را مصرف نماید و بدین ترتیب بتدریج بر میزان مصرف آن افزوده میگردد .

در حقیقت میتوان گفت که ساختمان عصبی بدن انسان بر این اصل بنا شده که پس از مدتی که از مصرف مواد مخدر بگذرد خاصیت اولیه آن از بین میرود و این اصل باعث از یاد تدریجی مواد مخدر میگردد . قطع ناگهانی این مواد نیز باعث بروز حالات روحی و جسمی شده همراه با تشنج ، حرکات غیر ارادی تحریکی ، وعدم تعادل فکری میگردد و همین حالات است که شخص معتاد برای فرار از آنها مجبور است که در مواقع اضطراب و تهی دستی به هر گونه اعمال غیر انسانی و جنائی بزند . در بسیاری از موارد عدم دسترسی به مواد مخدر باعث مرگ تعداد زیادی از معتادین میگردد . گویانکه معمولا افراد معتاد

قبل از شروع به اعتیاد نیز از نظر روانی غیر معتاد نبود
 معینا شخص معتاد به افیون و مواد مشابه آن پس از
 مدتی از نظر روحی و فکری در وضعی بمراتب بدتر و وخیمتر
 از گذشته قرار می گیرند . احساسات ، عواطف ، و
 عکس العملهای طبیعی روحی در نزد آنها ضعیف شده
 و چه بسا که یکی از بین می رود . شخصی که قبل از اعتیاد
 فردی پرکار و زحمت کش و فعال بوده پس از مدتی بیکاره ،
 تنبل ، و گوشه گیر میشود . حس مسئولیت از روان آنان
 رخت برمی بندد . پس از مصرف این مواد فرد معتاد در
 ساعتها خوابیده و یا بحالت نیمه خواب فرو می رود .
 افکار و خوابهای پریشان و مشتت بر آنها مستولی میشوند ،
 تجربه نشان داده است که قدرت کار افراد معتاد تا حد
 قابل ملاحظه ای کاهش می یابد . وضع اجتماعی و اقتصادی
 اینگونه افراد دچار دگرگونی شدید میگردد . اعمال
 خلاف قانون که برای دسترسی باین مواد انجام میگیرد
 بیش از پیش به سقوط فکری و روانی آنان میافزاید . این
 اشخاص پس از مدتی خود را محدود ، منفور ، و از یار و اغیار

رانده شده می بیند و این خود عدم تعادل روحی آنان را تشدید می نماید . پس از مدتی دیگر اثری از حالات نشئه و خوشی کاذب که در مراحل اولیه وجود داشت باقی نمی ماند و آنچه میماند ضعف روانی و جسمی همراه با فقر و درماندگی است .

حشیش

—————
 ~~~~~

ماده ای است که بنام های دیگری چون بن—گ و ماری جوانا نیز نامیده میشود و از گیاه شاهدانه بدست می آید . ماده ای اعتیاد آور است که در تاریخ سابقه ای قدیم و بس طولانی دارد و حتی در کتب مقدس هند و نیز از آن زکری بمیان آمده است . حشیش اصطلاح شرقی این ماده بوده و از قرن یازدهم میلادی بعد از کلمه عربی حشاشین (مصرف کنندگان حشیش) کلمه فرنگی (Assassin) که بمعنی جنایتکار و قاتل است ساخته شده است . علت این وجه تسمیه آن است که در

قرن یازدهم میلادی گروهی از جنایتکاران در شرقی
 میانه برای ادامه اعمال خود از حشیش استفاده میکردند
 و بدین ترتیب به حشاشین و یا *Assassin* معروف
 گشتند .

متأسفانه تدنی روز افزون اخلاقی جامعه کنونی
 بشری در بسیاری از کشورها بصورت مصرف و اعتیاد باین
 ماده متجلی گشته است . مصرف مقدار کافی حشیش -
 ایجاد حالات غیرعادی شهوانی ، فرار از مسئولیت -
 وضوابط و قوانین اجتماعی ، و تمایل به انجام اعمال
 حیوانی من نماید . چه بسازند جنایتکارانی کسبه
 تحت تأثیر حشیش و در حالت بی خیالی و بی خبری محض
 دست به اعمال غیرانسانی زده اند .

تأثیر حشیش بر روح و جسم ؛

تجربیات عقلی در طب نشان داده است که برخی
 از کسانی که بمدت طولانی این ماده مضره را مصرف مینما
 رد چاراضمحلل و تدنی شدید قوای فکری و عقلائی شده

در زبان انگلیسی *Assassination* بمعنی قتل و آدم
 کشی است .

و بالمآل به جنون مبتلا میگردند . در مراحل اولیه احساسات نادرست و عجیب و غریبی به مصرف کننده آن دست میدهد . از نظر حجم و وزن اشیاء سنگین سبک و کوچک جلوه نموده و بعکس گاه چون گوه نمایان میگردد . زمان نیز مفهوم واقعی خود را از دست میدهد و از دید مصرف کنندگان آن وقت تند و یا کندتر از معمول جلوه مینماید . مصرف کنندگان حشیش نسبت به بدن خود نیز احساسات نادرستی دارند . گاه بدن خود را چون پرگاه سبک حس میکنند و زمانی آنرا به بزرگی یک فیل می پندارند . بدین سبب است که اکثر اینگونه افراد ترجیح میدهند که برای فرار از این احساسات ناراحت کننده ، حشیش را بطور دستجمعی بکار برند و حتی المقدور از تنهایی فرار کنند .

بررسی سوابق روحی مصرف کنندگان حشیش نشان میدهد که اکثر سابقه عدم تطابق با محیط و اجتماع ، محرومیت ، غیاشی ، انحرافات اخلاقی ، پریشانی ، خیال ، و آشوب درون در گذشته آنان وجود دارد .

اینگونه افراد برای فرار از گذشته های ناخوش آیند خود
و بمنظور رهایی از افکار پزیشان خویش دست به مصرف
حشیش میزنند .

پس از مصرف حشیش حالت نشئه کاذب ، خنوده
بی اساس ، قرمزی چشم ، خشکی دهان ، لرزش -
دست ، عدم تعادل ، و حالت تهوع پیدا میشود . شخص
دچار افکار و احساسات دروغین ، و درك غیر عادی زمان
و مکان میگردد . اکثرا اینگونه افراد خواب آلود ،
گوشه گیر ، و ظاهراً آرام و بی سروصدا هستند .

بعضی از متخصصین روانی علت بروز جنایات و اعمال
خلاف قانون اینگونه افراد را گذشته نا آرام و عدم
تعادل و اختلالات روحی آنان میدانند و برخی نیز
عامل آنرا احساسات غیر عادی انسان در موقع مصرف
حشیش می پندارند . تجربیات علمی نشان داده است
که مصرف بیش از اندازه حشیش توسط افراد بی اراده ممکن
است باعث بروز ناگهانی جنون گردد .

پناه بخدا می برم از ارتکاب چنین امر فظیعی که هادم
 بنیان انسانیت و سبب خسران ابدی . جان انسانرا
 بگیرد - وجدان بمیرد - شعور زائل شود - ادراك بگا
 زنده را مرده نماید - حرارت طبیعت را افسرده کند .
 دیگر نتوان مضررتی اعظم از این تصور نمود " . انتهى
 و در لوح دیگر میفرمایند :

" در خصوص افیون مرقوم نمودید . شارب و شاری
 و بایع کل محروم از فیض و عنایت الهی هستند و بصریح
 نص الهی حرام است . شارب الخمر صد درجه تفضیل
 بشارب افیون دارد . در ساحت اقدس بسیار مذموم بود
 بقسمیکه هر وقت ذکر افیون میشد چهره مبارک متغییر
 میشد باین درجه مذموم و حرام است . . . "

و نیز میفرمایند : " . . . خوشا بحال نفوسیکه نام تریاک
 بر زبان نرانند تا چه رسد باستعمال آن . . . "

و باز در لوحی دیگر میفرمایند :

" تریاک نفوس را از خاک پست تر کند و از عظم رمیم
 پوسیده تر . سبحان الله چقدر عجیب است و چقدر

غریب که انسان خود را زنده مرده نماید و افسرده و پژمرده گرداند و جز ضرر ثمر و اثر نبیند با وجود این چگونه مصرّ بر حصول این ضرر گردد و الله الذی لا اله الا هو و اگر انسان زنده در قبر نشیند بهتر از آن است که مرتکب شرب افیون شود " انتهى .

و در باره کشت تریاک در لوح احبای سروستان میفرمایند :
 " در خصوص زرع تریاک استفسار نموده بودید . زرع تریاک جز بجهت علاج جائز نه زیرا در اکثر معالجات مستعمل . "

حضرت ولی امرالله در لوح مورخ سوم ژانویه ۱۹۲۹ میفرمایند :
 " شرب و استعمال افیون از محرمات است و شارب بهائی نه و در زمره مؤمنین داخل نیست . ولی اگر ترك آن دفعتهً واحده ضرر کلی داشته باشد در ایمن صورت مؤمن حقیقی باید در کمال صمیمیت متدرجاً اقدام به ترك آن نماید . "

در این مقام خاطر یاران را باین نکته مهم معطوف میدارد که مواد مخدره ای چون مورفین — هروئین —

کوکائین — و نظائر آنها کل از مشتقات تریاک بوده و بمراتب اثر و ضرر آنها شدیدتر و مهلك تر از خود تریاک بوده و مصرف کننده آن دچار عواقب و خسروانی بس عظیم ترمیگردد و استعمال آنها نیز از محرمات محسوب میگردد .

در مورد حرمت استعمال حشیش حضرت عبدالبهاء در لوحی چنین میفرماید :

" هو الله ای بنده حضرت کبریا در مسئله حشیش فقره مرقوم بود که بعضی از نفوس ایرانیان بشریش گرفتار . سبحان الله این از جمیع مسکرات بدتر و حرمتمش مضر و سبب پریشانی افکار و خمودت روح انسان از جمیع اطوار . چگونه ناس باین شمره شجره زقوم استیناس یابند و بحالتی گرفتار گردند که حقیقت نسناس شوند . چگونه این شیعی محرم را استعمال کننده و محروم از الطاف رحمن گردند . البته صد البته تا توانی ناس را نصیحت نمائید که از این افیون و حشیش زقوم بیزار شوند و بدرگاه احدیت توبه نمایند . خمربسب ذم هول عقل است و صد و در حرکات جاهلانه . اما این افیون و زقوم کثیف و حشیش خبیث عقل را

زائل و نفوس را خامد و روح را جامد و تن را ناهل و انسا نرا بکلی

خاعت و خاسر نماید . با وجود این چگونه جسارت نماید....

حضرت عبد البهاء در باره ترك عادات مضره^{انتہی}

و علی الخصوص افیون و مسکرات چنین میفرمایند :

”..... ای یاران الهی حیر و عنف و زجر و قهر در این دوره

الهی مذموم ولی در منع از شرب افیون باید بهر تدبیری^{تشبیه}

نمود بلکه از این آفت عظمی نوع انسان خلاصی و نجات یابد

والا و او یلا علی کل من یفرط فی جنب الله .

ای پروردگار اهل بهار در هر موردی تنزیه و تقدیس

بخش و از هر آسودگی پاکی و آزادگی عطا کن . از ارتکاب هر

مکروه نجات ده و از قیود هر عادات رهایی بخش . تا پاک و آزاد

باشند و طیب و طاهر گردند . سزاوارندگی آستان مقدس

شوند و لایق انتساب بحضرت احدیت . از مسکرات و دخان

رهایی بخش و از افیون مورث جنون نجات و رهایی ده و

بنفحات قدس مأنوس کن تا نشاط ازباده محبت الله یابند

و فرح و سرور از انجذابات بملکوت ابهی جویند . چنانچه

فرمودی :

آنچه در خمخانه داری نشکنند صفرای عشق

زان شراب معنوی ساقی همی بحری بیار

..... انتہی

فهرست مطالب جزوه الكل ود خان

—————

<u>موضوع</u>	<u>صفحه</u>
مقدمه	۳
الكل	۶
تأثير الكل بردستگاه مختلف بدن	۸
اثر الكل برقلب	۱۲
اثر الكل بر روى معده	۱۳
اثر الكل بر روى كبد	۱۴
آيا الكل يك ماده غذائى ومقوى است ؟	۱۵
مصرف الكل بعنوان يك دارو	۱۶
الكل واقتصاد	۱۸
الكل و تصادفات اتومبيل	۱۹
بیماری اعتیاد به مواد الكلی	۲۱
الكل از نظر تعالیم دیانت بهائى	۲۴
دخان	۲۸
سیگار و سلامتی انسان	۲۹
طول عمر انسان و سیگار	۳۰

تأثیر سم د خان بر اعصاب	۳۲
تأثیر د خان بر قلب	۳۳
تأثیر سم د خان بر عروق	۳۴
تأثیر د خان بر دستگاه تنفس	۳۵
سیگار و سرطان	۳۶
د خان و زخم معده	۳۶
د خان و حاملگی	۳۶
د خان و تصادفات	۳۷
شرب د خان از نظر تعالیم د یانت بهائی	۳۹
مواد مخدر	۴۲
علل اعتیاد به مواد مخدر	۴۳
تأثیر مواد مخدره بر فکر و روان	۴۴
حشیش	۴۸
تأثیر حشیش بر روح و جسم	۴۹
بیانات مبارکه د رنهی از استعمال	۵۲
حشیش و افیون	